

-> wątek Rzeckiego, został mu poświęcony osobny rozdział książki "Pamiętnik starego subiekta". Zapisuje on tam swoje dzieje a także relacjonuje i komentuje bieżące wydarzenia. Poprzez wspomnieliwe retrospektywę poszerza perspektywę czasową - komentuje ówczesną i dawniejszą sytuację polityczną Europy.

-> wątek patriotyczny (powst. styczniowe - S. Wokulski)

-> wątek społeczno-obyczajowy, autor ukazał losy bohaterów na tle tego co dzieje się w świadomości społecznej. Postawił w "dalcu" niekorzystną diagnozę ówczesnego społeczeństwa, które jako zbiorowość nie potrafiło docenić jednostek wybitnych. Autor zwrócił uwagę na rodzący się antysemityzm czy kapitalizm. W powieści widać wszystkie warstwy społeczne mieszkające wówczas w Warszawie.

Warstwy społeczne występujące w "dalcu" ^{zdeklasowanej jest} Winsto ^{Jedynym przedstawicielem szlachty}

1) ARYSTOKRACJA, Łęcy, Krzeszowska, Zastawka, Ochocki, Wąsowska,

Jest to warstwa charakteryzująca się egoizmem, nicostą moralną, tępotą, degeneracją, zamkniętą we własnym świecie, nie dopuszczającą do swej świadomości żadnych przemian ani nowych twarów. Modelowym przykładem jest Izabella Łęca, nierozbłądana do żadnych wyższych uszu, sztywna niczym tytułowa baba. Podobnie jej ojciec - Tomasz to zadufany w sobie bankrut, życiowy nieudacznik. Jest rozumiany a do podchoczącego z niższej warstwy społecznej Wokulskiego odnosi się z dystansem i protekcją. Pieniądze są dla nich najważniejsze. Brodę w nich patriotyzmu.

2) MIESZCZANSTWO, Stanisław Wokulski, Minchowie, Rzecki, Szprot i Węgrowicz - Henryk Sztoługoculum, dr. Szumau

- drobni kupcy i rzemieślnicy, inteligenci - Pani Makton, Helena Stawska, subiekci - Mraczewski, Zięba, Lisiecki. Są to głównie ludzie stroniący od żydowskiego języka, preferujący rację powolną, możliwe dorabianie się nie ryzykowne inwestycje. Warstwa podzielona pod względem wykształcenia i pochodzenia. Znajdziemy intelektualistów - Polaków, Żydów, Niemców, studentów, kupców gdy tylko osoba, tak jak np. Wokulski wykarze się przedsiębiorczością i zyska na tym uchodzi od razu za wariata. Dzieje się tak dlatego że mieszczaństwo nie wierzy we własne siły. Grupa wyróżniająca się wśród mieszczaństwa są Żydzi. Grupa ta jest przedstawiona niejednorodnie - z jednej strony jako ludzie przedsiębiorcy mający wiele zalet i zylę do handlu. Inni ukazują problem antysemityzmu. Z drugiej strony ukazane są ich negatywne cechy - dążenie do osiągnięcia zysku za wszelką cenę. Żydzi stopniowo wypierają Polaków z handlu (Szlangbaum wykupia sklepy i inne dobra Wokulskiego)

3) PROLETARIAT, Biedota miejska, lud, Magdalena Węgiełek, Wypoccy, Mowianna, Węgiełek,

Są to ludzie prosi, niewykształceni, leci zdolni i chętni do ciężkiej pracy. Należą do nich chłopcy, którzy nie mają możliwości rozrogu, wypokwignięcia się z trudnej sytuacji. Są oni wykorzystywani przez inne klasy. Są to ludzie którzy zamieszkuje warstwowi Powiat. Wszelkobecna nędza, głód i choroby uniemożliwiają najuboższymi zajęcie się cymkolwiek, z wyjątkiem rozpaczliwej walki o przetrwanie kolejnego dnia. Całemu społeczeństwu można przypisać cechy takie jak: SAMODESTRUKCJA, BRAK JEDNOŚCI, BARDZO DUŻE RÓŻNICE SPOŁECZNE, POPADANIE W SKRAJNOŚCI, BEZWADZIEJA, BRAK RATUNKU DLA TEGO SPOŁECZEŃSTWA. Arystokracja jest zdeklasowana, lud upadły, mieszczaństwo pokielone. Cały organizm społeczny jest chory.